

Hauríem d'esperar una mica més abans de treure conclusions; i més encara abans de assumir conclusions alienes. Hem passat un hivern força estrany, a la Mediterrània: quan estàvem a punt de cedir al pànic de la sequera i l'escalfament global, arriba una primavera amb les aigües alterades, un mes de pluges i fred.

La contradicció forma part de la condició humana, però potser aquest cop en hem passat una mica.

De cop i volta ara ens vénen les presses i la consciència de salvar els nostres fills d'un probable destí de beduí. Però, fins a quin punt la suma d'accions incideixen en el canvi climàtic? D'on ve tota aquesta responsabilitat sobtada? Els mitjans de comunicació ens han penjat la culpa per fer servir un desodorant en esprai, però, si tots els xinesos aixequessin el braç alhora, i alhora es perfumessin les aixelles, igualarien la contaminació que produeix una fàbrica de pasta de paper en els mateixos dos segons? Ningú no ho diu, ningú no compara. És evident que l'acció individual té la seva incidència, i que és el que tenim a l'abast de la mà. I també que cal pensar i fer-ho.

Però una cosa és assumir la nostra responsabilitat, que està només en allò que podem fer, i una altra assumir-ne la dels altres. El primer pas per millorar, en qualsevol camp de la vida i també en la incidència humana sobre el clima, és saber què hem fet, què hauríem de fer i de deixar de fer. I qui. El què de cada qui. I per això, la primera responsabilitat és no empassar-nos la informació que ens donen, ja mastegada al qui sap quins despatxos, qui sap quines redaccions.

Reduir la contaminació i estalviar energia: dues responsabilitats individuals, dues conseqüències directes de, per exemple, desendollar la tele.